

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 142. Quid circa Montes pietatis, Lombardos, Beursas sit addendum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42561

contrà si intendatur census, vel fiant hi tres contractus, & observetur æqualitas secundum peritorum æstimationem inter ea, quæ utrimque præstantur & commutantur, non apparet usura. Videri possunt *Less.* & *Lugo*, qui materiam illam optimè explicant.

Tannerus de Just. d. 4. q. 7. dub. 3. putat adhuc aliter justificari posse acceptionem 5. in 100., nempe per hoc, quòd talis contractus fit utilis Reipublicæ, à qua cum permittatur, censetur validari potestate domini alti, quod Resp. habet in bona subditorum, qui etiam ad hoc inviti non sunt. Favent huic explicationi *Besoldus* in confid. Polit. vitæ & mortis l. 1. c. 5. à n. 9.; & *Vindex Gobathi* ad proposit. 18. n. 25. hunc titulum absolutè defendit pro Germania: impugnat quidem illum *Wading.*, sed hujus argumenta conatur solvere *Haun.* t. 9. n. 421.

877 Q. 142. Quid circa Montes pietatis, Lombardos & Beursas sit addendum. R. Seqq. §. 1. Licitos esse Montes pietatis definit *Leo X.* in Concilio Later. c. 10. his verbis, *Sacro approbante Concilio declaramus & definimus Montes pietatis antedictos per Respublicas institutos & auctoritate Sedis Apostolicæ hæcenus approbatos & confirmatos, in quibus pro eorum indemnitate aliquid moderatum ob solas Ministrorum impensas. . . . ultra sortem absque lucro eorundem Montium recipitur, neque speciem mali præ se ferre, neque ullo pacto improbari, quinimo meritorium esse & approbari debere tale mutuum, & minime usurarium esse.* Dicit quidem *Baronius* apud *Moy.* t. 1. t. 6. d. 6. q. ult. n. 16. dubium esse, an ultimum Concilium Lateranense fuerit verè œcumenicum, sed hoc graviter censurant alii apud

apud *Moy.* n. 17. , unde standum est illâ definitione.

§. 2. In ejusmodi Montibus legitimè institutis 879
quandoque exiguntur usque ad 15. in 100.; teste
Steph. t. 4. d. 9. n. 124. , plus enim exigere licitum
est illis, quamvis illicitum sit privatis, quia illi tenentur ad omnes casus esse parati, agunt causam omnium, subeunt onus conservandi pignora, & hæc faciunt ex publica autoritate.

§. 3. Etiam Lombardi, id est domus, in quibus 880
deposito aliquo pignore accipi potest pecunia mutua ad certum tempus, videntur liciti, ita
Less. Spor. n. 40. & 104. aliique; obligatio autem est, ut mutuatarius singulis mensibus aliquid minutum solvat, & elapso anno, si non redimat suum pignus, publicè venditur sub hasta, & quod ex pretio illius, detractâ sorte & mensuris detrimentis, superest, redditur domino pignoris, aut si non compareat, applicatur pauperibus: rationes autem justificantes sunt ferme eadem, possuntque videri apud *Steph.* n. 126., qui tamen cum *Bonæsp.* non approbat hos Lombardos, nisi à Principe vel Magistratu erigantur, quia si lucrum omne connumeretur, accipiunt usque ad 15. in 100., quod videtur iniquum, nisi accedat autoritas publica, eò quòd non ita cedant in bonum commune, uti Montes pietatis.

§. 4. Aliqui etiam excusant ab usura praxin 881
Beursæ, id est, conventionis, in qua Mercatores quotidie congregati statuunt pro varietate circumstantiarum pretia mutuorum, cambiorum, &c., ita ut ratione talis statuti lucrum in 100. absque ullo alio titulo quandoque ascendat ad 10. vel 12., sed hanc praxin plerique reprobant.

cum *Less.* l. 2. c. 20. n. 126., quia non fit auctoritate publicâ, & lucrum est ex mutuo saltem virtuali.

382 Q. 143. An liceat ab initio accipere hoc, quod postea dandum esset pro interesse, v. g. Titius mutuatur 100. Cajo: *Queritur*, an Titius ab initio possit retinere 5., quos Cajo ex titulo lucri cessantis vel damni emergentis deberet dare post annum. *R.* §. 1. *Az. Rebell. Salas, Castrop.* d. 5. p. 15. n. 9. *Carden.* in 2. crisi d. 25. n. 77. rectè negant, quia sic non mutuâsses 100., sed 95., ergo injustè acciperes lucrum ex 100., putant tamen cum *Pirh. l.* tit. 19. n. 42. te posse, accipere rem infrugiferam distinctam à mutuo & valentem quinque, v. g. vinum, tum enim manet tibi integra fors mutuata, sed *Tamb. l.* 8. t. 3. c. 8. §. 3. n. 20. & *Spor. t.* 6. c. 4. n. 47. negant etiam hoc licere, quia quamvis vinum illud non sit physicè 5. imperiales, est tamen æquivalenter, ergo re ipsa non mutuatur 100., ergo injustè petis interesse ex 100., maxime cum necdum tibi cessârit lucrum aut emerferit damnum, sed hoc priùs futurum fit.

383 §. 2. *Caram.* hoc excusat, si fiat per duos contractus, nempe per mutuacionem & vendicionem, nam per mutuacionem acquirit Titius spem accipiendi 5., quam spem Titius per novum contractum vendit Cajo pro 5., sicuti per legem, *Si jactum* 12. ff. *De act. empt.*, Piscator licitè vendit pisces, quos jactu retis se capturum sperat. *Less.* n. 100. excusat, si sic fiat, nempe si Titius det 95. ad interesse, & reliquos quinque mutuet sine interesse, hos quinque, inquit, poterit repetere ab initio, quia lucrum non solvitur ex summa, ob quam debetur interesse,